

Komentar in karta: 1/5

SLA V005(č) 'barva las – rjava'

Jožica Škofic

1. Gradivo

Za pomen 'rjava (barva las)', knj. *rjava* (*á*), je najpogostejši in zemljepisno najbolj razširjen leksem *rjav-* z enkratno izpeljanko *rjavkast-* in z besedno zvezo oz. zloženko *temno rjav-/temnorjav-*; leksem *temen* se v tem pomenu lahko pojavlja samostojno ali kot dvojnica. Pogosta leksema sta tudi *kostanjev* (ki v T240 pomeni tako 'rjave' kot 'plave' lase, v T280 pa so to temnejši lasje, medtem ko so svetlejši *rjavi*, v T188 ima ta leksem oznako novejše ob starejšem leksemu *rjav-*) in *kostanjast* z enkratnico *kastanja*, posamično se pojavljajo še leksemi *maron*, *kofetast-*, *brnast-*, *rdeč-*, *smedž-*.

2. Morfološka analiza

rjav- < *rǫd-av-ǝ 'rjav' ← *rǫd-a < *rǫd-j-a 'rja' : *rǫd-ě-ti 'rdeti'

rjavkast- < *rǫd-av-ǝk-ast-ǝ

temno rjav-/temnorjav- < **tǝm-ǝn-o rǫd-av-ǝ* ← *tǝm-ǝn-ǝ 'temen'
(← *tǝm-a 'tema') + *rǫd-av-ǝ 'rjav'

rdeč- < *rǫd-ǝt-ǝ tož. ed. m 'rdeč' ← *rǫd-ě-ti 'rdeti'

temn- < *tǝm-ǝn-ǝ ← *tǝm-a 'tema'

kostanjev- < *(*kostań*)-*ev-ǝ* ← *(*kostań*)-*ǝ* 'kostanj' (← it. *castagno* 'kostanjevo drevo', *castagna* 'kostanjev plod')

kostanjast- < *(*kostań*)-*ast-ǝ* ← *(*kostań*)-*ǝ* ← it. *castagno*, *castagna*

kastanja < *(*kastańa*)-*ǝ* ← it. *castagna*

brnast- < *brǝn-ast-ǝ ← *brǝn-a 'blato, prst, ilovica, zemlja' ali < *(*barn*)-*ast-ǝ* ← madž. *barna* 'rjav' (za tvorbo prim. *kastanjast* ← it. *castagno*, *castagna*)

maron < *(*maron*)-*ǝ* ← furl. (*colôr*) *maron*, it. (*color*) *marrone* 'kostanjev, rjav'

kofetast- < *(*kof*)-*ǝt-ast-ǝ* ← *(*kof*)-*ǝ*, rod. ed. *(*kof*)-*ǝt-a* ← nem. *Kaffee* 'kava'

smedž- < *(*smež*)-*ǝ* ← hrv. *smeđ* 'rjav'

blont/blond < *(*blont/blond*)-*ǝ* ← nem. *blond* 'plavolas'

brunet < *(*brunet*)-*ǝ* ← nem. *brünett* 'rjavolas'

brun- < *(*brun*)-*ǝ* ← it. *bruno* 'temen, rjav'

bravmast- < *(*bravm*)-*ast-ǝ* ← nem. *braun* 'rjav' s progresivno asimilacijo *ɥn ≥ *ɥm*

3. Posebnosti kartiranja

Kot enkratnice so kartirani leksemi *blont* v T188, *bravmast-* v T410, *brunet* v T030 in *brun-* v T060.

Kot enkratnica z *rjav-* je kartiran leksem *rjavkast-* v T202.

Kot tretji odgovor v posamezni točki sta z znakom za komentar kartirana leksema *temno rjav-* v T170 in T234 ter *kostanjev-* v T302.

4. Uporabljena dodatna literatura

Škofic 2008b

5. Primerjaj

SLA: V005(a) 'barva las – črna' (1/2), V005(b) 'barva las – plava' (1/3), V005(d) 'barva las – rdeča' (1/6); OLA: 931 'rjav'; ALE: /; SDLA-SI: /; ALI: 257; ASLEF: 1349; HJA: /